

2020. gada februāris

Piedāvājam Jums programmas „Latvijas skolas soma” norišu aktualitātes un izlasi. Viss kultūras norišu klāsts bērniem un jauniešiem pieejams [Kultūras ministrijas mājaslapā](#).

Latvijas valsts simtgades programmā 2020. gada atslēgas vārds ir „Brīvība”. Šī jēdziena izpratne atklājas gan valsts, gan katra cilvēka dzīves gājumā veiktajās izvēlēs un darbībā un vēsturiski saistās ar to, ka pirms simts gadiem noslēdzās Neatkarības karš un mūsu zeme tika atbrīvota no svešzemju karaspēkiem, savukārt pirms trīsdesmit gadiem notika izšķirošie notikumi, atgūstot Latvijas brīvību un neatkarību. Aicinām arī 2020. gadā iespēju robežās sasaistīt „Latvijas skolas somas” norises ar aktuāliem un vēsturiski nozīmīgiem notikumiem, tai skaitā 4. maiju - Latvijas Republikas neatkarības atjaunošanas 30. gadadienu un 1. maiju - Satversmes sapulces sanāksšanas simtgadi.

Mudinām Jūs aktīvi izmantot šajā apkopojumā iekļauto un jau iepriekš sūtīto informāciju par Valsts kultūrkapitāla fonda mērķprogrammā atbalstītajām mobilajām izrādēm un koncertiem. Esiet proaktīvi un aiciniet māksliniekus uz savām skolām vai kultūras centriem. Iesakām plānot vairākas norises vienā dienā, tādējādi efektīvāk izmantojot gan finanšu, gan laika resursus.

Notikumi, kas tapuši ar VKKF mērķprogrammas „Latvijas skolas somas” satura radīšana” atbalstu

Dzejas bilžu grāmatu sērijas BIKIBUKS radošās darbnīcas

Pakalpojuma sniedzējs: Izdevniecība „Liels un mazs”

Norises laiks: Saskaņā ar grafiku, iepriekš piesakoties

Mērķauditorija: 1.–3. klase

Kontaktinformācija: 67282133, pasts@lielsmazs.lv

Radošajās darbnīcās bērni atklāj mācību tēmas caur dzejas bilžu sērijas „Bikibuks” grāmatām un rada paši savu „Bikibuku”, aktīvi līdzdarbojoties – klausās, lasa, raksta un zīmē. Katrai darbnīcai, atbilstoši tās tēmai, ir izveidots 5–6 „Bikibuku” komplekts. Darbnīcas pirmajā daļā bērni uzzina par dzejas bilžu grāmatu sērijas „Bikibuks” veidotājiem – autoriem un māksliniekiem –, lasa dzejoļus un pārrunā ar tēmu saistītos nezināmos vārdus, atbild uz dažādiem jautājumiem uzdevumu lapās, kā arī izveido stāstu vai dzejoli, kuru otrajā darbnīcas daļā katrs ilustrē un rada savu „Bikibuku” vienā no mākslinieciskajām tehnikām, kas izmantota sērijā izdotajās grāmatās. Darbnīcas vada dzejniece un dzejas bilžu grāmatu sērija „Bikibuks” sastādītāja Inese Zandere kopā ar māksliniecisko redaktori un ilustratori Rūtu Briedi vai kādu citu „Bikibuka” mākslinieku.

Izbraukuma nodarbība „20. gs. otrās puses un laikmetīgā māksla”

Pakalpojuma sniedzējs: Fonds „Mākslai vajag telpu”

Norises laiks: Pēc pieprasījuma

Mērķauditorija: 7.–12. klase

Kontaktinformācija: Lāsma Goba, 26305862

Plašāk: <https://www.makslaivajagtelpu.lv/izbraukuma-nodarbibas-par-20-gs-otras-puses-un-laikmetigo-makslu-latvijas-skolas/>

Nodarbība paredzēta divās daļās: 40 minūšu gara ievadlekcija par 20. gs. otrās puses un laikmetīgo mākslu, ko vada mākslas izstāžu kuratore Auguste Petre, un 40 minūšu gara diskusija, kurā piedalās viens no jaunajiem māksliniekiem, iepazīstinot ar sevi un savu daiļradi, ļaujot skolēniem uzdot jautājumus un izteikt savu viedokli par redzamo. Pēc tam diskusija turpinās par izvēlēto tēmu, kura nodarbības pasūtītājam jāpiesaka pirms nodarbības skolā.

Iespējamās diskusijas tēmas:

- 1) Vai mākslai jābūt skaistai?
- 2) Kā ikdienu atspoguļojas mākslā?
- 3) Mans ideālais laikmetīgās mākslas muzejs.
- 4) Ko māca māksla?
- 5) Ko es gribu redzēt laikmetīgajā mākslā?

Kad tēma pieteikta, tiek atsūtīta atbilstoša prezentācija ar mākslas darbiem un darba lapa, kas skolēniem jāaizpilda un ieskenēta jāiesūta pirms nodarbības skolā.

Nodarbību vada Auguste Petre un viens no jaunajiem māksliniekiem: Madara Kvēpa, Jānis Šneiders vai Envija.

Muzikāla izrāde „Mazā raganiņa dodas uz operu”

Pakalpojuma sniedzējs: Jāzeps Vītola Latvijas Mūzikas akadēmijas operstudija „Figaro”

Norises laiks: Pēc pieprasījuma

Mērķauditorija: 1.–6. klase

Kontaktinformācija: Viesturs Gailis, 29493291, figaro@jvlma.lv, figaro@music.lv

Plašāk: <https://www.youtube.com/watch?v=G44xGZF4vnA>

Izrāde sastāv no 2 daļām:

Ievaddaļa ~ 25 minūtes

Raganiņa Sallija radioviktorīnā laimējusi biļeti uz operu. Viņa nezina, kas tas ir. Pieredzējušī ragana operdīva Marija Bellakente un Sallijas draugs zaķis Villijs to viņai un publikai atraktīvi izskaidro. Bērni uzzina, kas ir opera, ko tur dara, kā tur jāuzvedas utt. Darbībā un sarunās tiek iesaistīti arī bērni. Kad Sallija ir sapratusi, kas ir opera un kā tur jāuzvedas, viņa skatās operizrādi „Ansītis un Grietiņa”.

Opera ~ 30minūtes

Ansītis un Grietiņa ir jautri bērni, mīl rotaļāties. Māte, atnākusi no darba, dūsmās, ka māja nekārtībā, saplēš vakariņām paredzēto krūzi ar pienu, un aizdzen bērnus uz mežu salasīt ogas. Mežā Ansītis un Grietiņa ierauga raganas mājiņu. Ragana grib abus izcept piparkūkās, bet bērni viņu uzvar.

Objektu teātra izrāžu cikls „Mazais Šekspīra komplekts” („Otello”, „Makbets”, „Romeo un Džuljeta”)

* Katra izrāde tiek piedāvāta atsevišķi; iespējama arī vairāku izrāžu rādīšana.

Pakalpojuma sniedzējs: Nodibinājums „Jaunrades fonds”

Norises laiks: Pēc pieprasījuma

Mērķauditorija: 7.–12. klase

Kontaktinformācija: Asnate Siliņa, 26828969, asnate.silina@gmail.com

Pasaules literatūras klasiķa Viljama Šekspīra slavenie darbi – lugas „Romeo un Džuljeta”, „Makbets” un „Otello” – šoreiz stāstīti un pasniegti objektu teātra estētikā. Tieši leļļu un objektu teātra specifika dod iespēju nežēlību un skarbumu pārvērst rotaļā, uz to paskatoties nedaudz citādāk. Jebkurš priekšmets vai objekts mūsu dzīvē un ikdienā, pareizi izmantots un pamatots, var kļūt par „aktieri” šajās izrādēs – par galvenajiem stāsta veidotājiem un tēliem. Objektu izmantošana mākslas formā veicina jaunās paaudzes radošo domāšanu un jebkurai lietai piešķir citu nozīmi, pievienoto vērtību. Izrādes piedāvā režisors Elmārs Seņkovs un septiņi nule kā Latvijas Kultūras akadēmiju absolvējušie aktieri ar specializāciju leļļu un objektu teātra mākslā.

Nodarbība „Kā nosargāt demokrātiju?”

Pakalpojuma sniedzējs: Nodibinājums „Ekspozīcijas „Sirdsapziņas uguns” atbalsta fonds”

Norises laiks: Pēc pieprasījuma

Kontaktinformācija: 25445433, ugunskurs@cesis.lv

Mērķauditorija: 6.–9. klase

Plašāk: <http://sirdsapzinasugunskurs.lv/>

Nodarbība ir palīgrīks sociālo zinību stundām, balstīta pastāvīgajā vēstures ekspozīcijas „Sirdsapziņas uguns” saturā un pieejama ekspozīcijas mājvietā Cēsīs.

Nodarbības mērķis ir stiprināt jauniešu nacionālo identitāti, pilsonisko un valstiskās piederības apziņu, palīdzot skolēniem apgūt nepieciešamās zināšanas par demokrātijas pamatvērtībām un vairot izpratni par iespējamo apdraudējumu, kas nodarbībā saistīts ar Latvijas vēstures notikumiem 1940-tajos gados, okupāciju un neatkarības zaudēšanu

Nodarbība sniedz jauniešiem iespēju:

- papildināt un nostiprināt zināšanas par demokrātiju un tās pastāvēšanai svarīgiem priekšnoteikumiem;
- atklāt, kāpēc 1940. gadā okupētajā Latvijā demokrātijas atjaunošana nebija iespējama;
- iekļūt cietuma kamerās, kurās pēc Otrā pasaules kara tika ieslodzīti LPSR čekas Cēsu apriņķa daļas arestētie apriņķa iedzīvotāji, un iepazīties ar pretošanās stāstiem;
- attīstīt kritisko domāšanu, veidojot saikni starp indivīda lēmumu pretoties un demokrātijas pamatvērtībām: brīvību, vienlīdzību, taisnīgumu un cilvēktiesībām.

Citi jaunumi un atgādinājumi

Izzinoša nodarbība „Sēlijas kultūrvēsturiskās tradīcijas augos, stāstos un rakstos”

Pakalpojuma sniedzējs: Biedrība „Ūdenszīmes”

Norises laiks: Pēc pieprasījuma

Mērķauditorija: 1.–12. klase

Kontaktinformācija: Ieva Jātniece, 29548967, ieva.jatniece@gmail.com

Plašāk: <http://www.udenszimes.lv/cms/>

Pļavas muzejs ir izveidots senlaicīgā ēkā, kas reiz kalpojusi kā skola. Šeit skatāma oriģināla ekspozīcija, kas veidota kā cilvēka dzīves gājums saistībā ar dabu un latviešu tautas tradīcijām. Atsevišķas ekspozīcijas veltītas smilgām, aizsargājamajiem augiem, Latvijas dabisko pļavu augiem.

Atsevišķs pārdzīvojums ir multimediju ekspozīcija „Pusnakts pļavā”. Šai videomateriālā ir iekļautas zināšanas, tēli, skaņas un ainavas, kas stāsta par tām mūsu tautas tradīcijām, kas saistās ar notikumiem pēc krēslas iestāšanās. Putni, kas lido naktī, mazie nakts dzīvotāji, kas rosās zem saknēm. Ārstniecības augi un, protams, Vasaras saulgriežu tradīcijas. Kopumā ekspozīcijas noskatīšanās ilgst 40 minūtes, taču iespējams izvēlēties arī kādu atsevišķu fragmentu.

Papildus muzeja ekspozīcijām apskatāmas amatnieku darbnīcas – iespējams klātienē iepazīties ar to, kā top stikla rotas un interjera priekšmeti, kā strādā lāzergravēšanas iekārta.

Tikšanās ar dzejnieci, rakstnieci, grāmatu redaktori Inesi Zanderi

Pakalpojuma sniedzējs: Izdevniecība „Liels un mazs”

Norises laiks: Saskaņā ar grafiku, iepriekš piesakoties

Mērķauditorija: 1.–9. klase (daloties dažādās klašu grupās)

Kontaktinformācija: 67282133, pasts@lielsmazs.lv

Dažādām vecuma grupām adresētas sarunas. Tēmas:

- grāmatu un animācijas tapšana;
- valodas lietojums dzejā, lasītāja valodas pieredzes bagātināšanās;
- bērnu veselība un drošība;
- Latvijas vēstures melnā lappuse: holokausts.

Izglītojoša mīklu spēle „Muzikālais loto”

Pakalpojuma sniedzējs: SIA „RB MUSIC”

Norises laiks: Pēc pieprasījuma

Mērķauditorija: 1.–12. klase

Kontaktinformācija: Rihards Rudzītis, 29141636, rihardsrudzitis@gmail.com

Muzikālās mīklas, kuru atminējumos ir gan latviešu tautas dziesmas, gan latviešu komponistu skaņdarbi, gan pasaules mūzikas pērles.

Pēc loto spēles principa nejauši tiek izvēlēta muzikālā mīkla. Mūziķi šo mīklu atskaņo un uz projektora tiek piedāvāti vizuāli atbilstoši varianti. Kad pareizā atbilde atminēta, tiek sniegta papildus izglītojoša informācija par konkrēto atminējumu. Vai, piemēram, uz projektora tiek rādīta attēlu šarāde, pēc kuras bērniem jāuzmin kāda ļoti pazīstama latviešu tautasdziesma.

Visas šajā projektā iekļautās mīklas ir cieši saistītas ar mums visapkārt esošām lietām, skaņām, mūziku.

Interaktīva izstāde - dzejas piedzīvojums „Dzejas teltis”

Pakalpojuma sniedzējs: SIA „Story Hub”

Norises laiks: Pēc pieprasījuma

Mērķauditorija: 1.–4., 5.–9. un 10.–12. klašu grupas

Kontaktinformācija: Arina Marija Bironte, 22355696, arina@storyhub.lv

Plašāk: https://www.youtube.com/watch?v=8F--8_CD7jk&feature=emb_title

„Dzejas teltis” ir īpaša skolēniem veidota programma – interaktīvs piedzīvojums latviešu dzejas pasaulē. Izveidotas piecas teltīm līdzīgas konstrukcijas, kuru sienas veido piecu mākslinieku mākslas darbi. Katra teltis ir kāda dzejoļa vizuāla interpretācija, kas atdzīvojas ar papildinātās realitātes aplikāciju. Izmantojot savu mobilo telefonu, katrā no teltīm skolēni ieraudzīs, kā dzejolis atklājas dažādos mākslas žanros un mūzikā. Savukārt dzejnieki, mūziķi un mākslinieki video sarunās atklās savu darbu nozīmi.

„Dzejas teltis” norisinās izstādes formātā, piedāvājot objektu uz divām nedēļām skolā vai kultūras centrā, iepriekš vienojoties par vietu un sākuma/beigu datumiem. Tālāk skolēnu grupas var doties interaktīvā piedzīvojumā sev ērtākajā laikā, piemēram, mācību stundā ar literatūras, vizuālās mākslas, mūzikas vai kulturoloģijas skolotāju.

Interaktīva nodarbība „Restauratora darbnīca”

Pakalpojuma sniedzējs: Biedrība „ART Fix”

Norises laiks: Pēc pieprasījuma

Mērķauditorija: 1.–12. klase

Kontaktinformācija: Gundega Jēruma, 29100637, gundega.jeruma@gmail.com

Nodarbības mērķis ir veidot skolēnu izpratni par šiem diviem jēdzieniem – restaurācija un kultūras mantojuma saglabāšana, un to nozīmi sabiedrībā. Restauratora darbs aptver plašu darbības sfēru loku un prasa daudzveidīgas zināšanas par ainavu, arhitektūru, amatniecību, galdniecību, metālu, tēlniecību, keramiku, stiklu, tekstilu, glezniecību, kā arī ķīmiju un fiziku. Restauratora darbs sākas ar izpēti, kura ir ļoti aizraujoša un interesanta. Restaurācija un kultūras mantojums tiešā veidā skar arī „zaļo domāšanu”, piemēram, kā varam darīt lietas savādāk, saudzējot dabu.

Doma ērģeles Latvijas skolas somā

Pakalpojuma sniedzējs: Rīgas Doms

Norises laiks: Pēc pieprasījuma

Mērķauditorija: 3.–12. klase

Kontaktinformācija: Agnese Abramāne, 20242203, koncerti@doms.lv

Iespēja iepazīt Rīgas Doma varenās ērģeles 20 minūšu koncertā, uzzināt, kas ir krāšņais, restaurētais ērģeļu prospekts, redzēt ērģelniņa spēles video translāciju baznīcas zālē, gūt ieskatu ērģeļu darbības noslēpumos. Iepazīšanās ar Rīgas Doma ērģelēm ietver arī iespēju uzkāpt ērģeļu balkonā un profesionāla gida pavadībā redzēt studentu balkonu, kapitula zāli, baznīcu un krusteju.

Noderīgi

- Lai uzlabotu programmas īstenošanas, dokumentēšanas un atskaišu sagatavošanas procesu, aicinām rūpīgi iepazīties ar vadlīnijām <https://www.lv100.lv/jaunumi/vadlinijas-latvijas-skolas-soma-ieviesanai-2020-gada/>, kā arī pārsūtīt tās citiem kolēģiem, kuri iesaistīti programmas administrēšanā (grāmatveži, skolu direktori, skolotāji u.c.).
- Saņemot piedāvājumu, kas nav iekļauts KM lapā esošajā norišu apkopojumā, ērts rīks pilnvērtīgas informācijas iegūšanai par iespējamo norisi ir šī veidlapa: https://www.lv100.lv/Uploads/2019/09/23/pieteikums_latvijas_skolas_somas_norisei.1.docx. Lūdzot iespējamās norises piedāvātāju aizpildīt šo veidlapu, Jūs iegūstat strukturētu informāciju, ko nosūtīt ekspertiem, lai izvērtētu tās atbilstību programmai „Latvijas skolas soma”.
- Programmas „Latvijas skolas soma” 2019. gada foruma materiāli – <https://lv100.lv/jaunumi/latvijas-skolas-soma-foruma-materiali/>.

Viss programmas „Latvijas skolas soma” norišu piedāvājums pieejams Kultūras ministrijas mājaslapā:

<https://www.km.gov.lv/lv/kultura/kultura-timekli/projekti/kulturas-norises-berniem-un-jauniesiem/aicinam-iepazities-ar-kulturas-pasakumu-piedavajumu>

Paldies par līdzšinējo sadarbību, un veiksmi tālākajos darbos!

Kontakti

E-pasts: skolas.soma@km.gov.lv

Aija Tūna

Programmas „Latvijas skolas soma” vadītāja

Kultūras ministrijas Latvijas valsts simtgades biroja Izglītības un jauniešu projekta vadītāja

E-pasts: Aija.Tuna@km.gov.lv

www.lv100.lv/skolassoma

#LV100 #LatvijasSkolasSoma #SkolasSoma